

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: فارسی ۱		رشته: کلیه رشته های نظری		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری		ساعت شروع: ۱۴:۰۰ عصر		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۲/۴		نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		http://aee.medu.gov.ir			
سراسر کشور در طرح سه نماسال ۱۴۰۳							
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
بارم	قلمرو زبانی ۷ نمره						
۱-	با توجه به بیت « دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد » یک « معادل معنایی » برای واژه « معاش » در عبارت زیر بیابید و بنویسید. و در میان سردمداران این تحول زمانی زندگی کند و از نسیان و غفلت، هرگز در نیابد که در کجا و در چه زمانی زیست می‌کند.						
۰/۲۵							
۲-	واژه « درویش » با کدام کلمه مشخص شده در بیت زیر هم معنی است ؟ <u>جولقی ای سربرهنه می گذشت با سر بی مو چو پشت طاس و طشت</u>						
۰/۲۵							
۳-	در کدام گروه اسمی کلمات ذکر شده همگی اعضای بدن واژه مشخص شده هستند . « گمیتش » لنگ بود . الف (گُرده - کُله - غارب- آخره ب) (بال - فک - وقب - فتراک						
۰/۲۵							
۴-	از میان گروه کلمات زیر یک واژه انتخاب کنید که با واژه مشخص شده در مصراع داده شده مترادف باشد . زمانه مرا پتک «ترگ» تو کرد (خدنگ - - گرز - آبنوس - خود -)						
۰/۲۵							
۵-	املاي درست را از کلمات داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اصلاً به چه حق، خروس‌های مردم را سر بریدی و (هلیم - حلیم) درست کردی ؟ ب) آب (عجل - اجل) که هست گلوگیر خاص و عام						
۰/۵							
۶-	در کدام یک از دو عبارت زیر تعداد غلط املایی بیشتر است ؟ الف) چون بخاستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم. ب) بر حریف مقلوب که تسلیم اختیار کرده، مخزول و نالان اسطرحام می‌کرد، رحم نیاورد.						
۰/۲۵							
۷-	در عبارت زیر همه کلمات کدام گروه دارای حروفی هستند که در زبان فارسی اهمّیت املایی دارد ؟ « رنج هیچ کس را ضایع مکن و همه را به سزا، حق شناس باش، خاصه قرابت خویش را، چندان که طاقت باشد با ایشان نیکی کن » الف - رنج - ضایع - حق - طاقت ب - خاصه - قرابت - ضایع - سزا						
۰/۲۵							
۸-	در هریک از عبارات زیر یک نادرستی املایی وجود دارد آن را بیابید و شکل صحیحش را بنویسید . الف) زندگی مرفّحی نداشتند. پیرمرد شندرغازی از وزارت فرهنگ می‌گرفت . () ب) تمام توش و توان ما، ضربان قلب و سوی چشم ما، به خطوط و ستور این کاغذها بسته بود. () ج) معنای آنکه در نماز پیشانی بر خاک می‌گذاری این است و تا با خاک آنس نگیری، راهی به مراتب عُرب نداری. () د) چون یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند، آهنگ کید و مکر و اداوت کردند. ()						
۰/۵							
۹-	با توجه به بیت (غبار راهگذارَت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد) به سؤالات پاسخ دهید. الف) کدام واژه « دو تلفظی » است ؟ ب) نقش دستوری « ضمیر متصل مشخص شده » را بنویسید .						
۰/۵							
۱۰-	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید . « آدم در نقشه اش نبود و بهتر که نبود . در پیچ و تاب عرفانی اسلیمی، آدم چه کاره بود؟! » الف) کدام کلمه « ممال » شده است ؟ ب) نوع « او » مشخص شده را بنویسید .						
۰/۵							
۱۱-	در بیت زیر یک « متمم » که با دو حرف اضافه آمده است؛ آن را بیابید و بنویسید. چون دادِ عادلان به جهان در، بقا نکرد بیدادِ ظالمان شما نیز بگذرد						
۰/۲۵							
۱۲-	در گذر زمان، شکل نوشتاری و گفتاری برخی کلمات تغییر می‌کند؛ کدام یک از دو واژه مشخص شده مشمول این تحول شده است ؟ در بُن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی « همسری » ؟ رها شد ز بند زره موی اوی « درفشان » چو خورشید شد، روی اوی						
۰/۲۵							
ادامه سؤالات در صفحه دوم							

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : فارسی ۱	رشته : کلیه رشته های نظری	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۷:۳۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۲/۴	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳		http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۱۳	در بیت زیر یک گروه اسمی پیدا کرده، وابسته پیشین، هسته و وابسته پسین را مشخص کنید. وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد		
۱۴	با توجه به بیت «دلیری کجا نام او اشکبوس همی بر خروشید بر سان کوس» درستی یا نادرستی گزاره ها را مشخص کنید. الف - در بیت یک فعل به قرینه معنایی حذف شده است. درست نادرست ب - واژه «کجا» حرف ربط وابسته ساز است. درست نادرست		
۱۵	با توجه به بیت «کمان را بمالید رستم، به چنگ به شست اندر آورده، تیر خدنگ» برای واژه «شست» یک هم آوا بنویسید.		
۱۶	نقش دستوری واژه مشخص شده در بیت زیر، با نقش دستوری کدام واژه مشخص شده در ابیات، یکسان است؟ «معلم را عادت بود که نقشه نیم کاری با خود به کلاس آورد» الف (گوش کن پند، ای پسر وز بهر دنیا غم مخور گفتمت چون در حدیثی گر توانی داشت گوش ب (لاله دیدم، روی زیبای توام آمد به یاد شعله دیدم، سرکشی های توام آمد به یاد		
۱۷	پسوند کدام واژه مفهوم «شبهت» دارد؟ الف - خورچینک ب - سوداگر ج - خواجه وش		
قلمرو ادبی ۵ نمره			
۱۸	کلمات قافیه در کدام بیت آرایه «جناس نام» (همسان) دارد؟ الف (گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد به بویش روان ب (کار پاکان را قیاس از خود مگیر گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر ج (نباشی بس ایمن به بازوی خویش خورد گاو نادان، ز پهلوی خویش		
۱۹	با توجه به دو بیت زیر جای خالی را کامل کنید. آرایه های مشترک دو بیت، تشخیص، کنایه، استعاره و است. الف (بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی ب (چو سرو از راستی برزد غلم را ندید اندر جهان تاراج غم را		
۲۰	قسمت مشخص شده در هر گزینه دارای کدام آرایه ادبی است؟ الف (بی مهر رخت چشم مرا نور نمانده است ب (آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. ج (زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت / ناچار، کاروان شما نیز بگذرد د (با صدایی گرم و رسا اجرا می کرد		
ادامه سوالات در صفحه سوم			

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : فارسی ۱	رشته : کلیه رشته های نظری	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۷:۳۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۲/۴	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۲۱-	با توجه به بیت « زینهار از قرین بد زنهار / وقتا ربنا عذاب النار » به دو پرسش زیر پاسخ دهید. الف (نام آرایه ادبی برجسته این بیت چیست ؟ ب) در کدام یک از دو عبارت زیر این آرایه وجود دارد ؟ یک (و به میرزا عباس عتاب کرد که « این تلاوت قرآن نیست. آواز خوانی است! » دو (با صدای بلند می گفت: «الها! صد هزار مرتبه شکر»، که «شکر نعمت، نعمت افزون کند»		
۲۲-	بیت یا عبارت داده شده در ستون "الف" دارای کدام آرایه در ستون "ب" است ؟ (یک آرایه در ستون ب اضافه است)		
	الف	ب	
	۱- ما را سر باغ و بوستان نیست	هر جا که تویی تفرج آنجاست	اغراق
	۲- گل از شوق تو خندان در بهار است	از آتش رنگ های بی شمار است	سجع
	۳- شود کوه آهن چو دریای آب	اگر بشنود نام افراسیاب	حسن تعلیل
	۴- یوسف صدیق، وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود		حسن آمیزی
	= ۲	= ۳	= ۴
۲۳-	« مصراع اول » بیت زیر را بنویسید عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها		
۲۴-	« مصراع دوم » بیت های زیر را بنویسید . الف) از این خطه نغز پدram پاک ب) شما را چو باور به یزدان بود ج) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت جان پرور تابناک هم او مر شما را متحیرم چه نامم		
۲۵-	در کدام عبارت زیر نویسنده برای طنز آمیز کردن نوشته از شیوه « نقیضه پردازی » استفاده کرده است ؟ الف («دی» که از دبستان به سرای می شدم، در گنج خلوتی از بزن، دو خروس را دیدم که بال و پرافراشته، در هم آمیخته و گرد برانگیخته اند...» ب) زنی با خدا، نماز خوان، مقدس. با قربان و صدقه خسرو را هر روز می نشاند و وادار می کرد قرآن برایش بخواند.		
۲۶-	با توجه به عبارت « معلم نقاشی مرا خبر سازید که شاگرد وفادار حقیرت، هر جا به کار صورتگری در می ماند، چاره درماندگی به شیوه معلم خود می کند» از درس "کلاس نقاشی" به دو پرسش زیر پاسخ دهید. یک (منظور از « شاگرد وفادار حقیر » کیست ؟ الف) (جلال آل احمد) ب) سهراب سپهری دو) از میان آثار داده شده نام کتاب او را انتخاب کنید . (ارزیابی شتابزده - اتاق آبی - اسرار التوحید - من زنده ام)		
۲۷-	جای خالی را کامل کنید . مؤثرترین شیوه های که مولوی در « مثنوی معنوی » از آن بهره می گیرد، است و در اصطلاح ادبی، آن است که شاعر یا نویسنده برای تأیید و تأکید بر سخن خویش، حکایت، داستان یا نمونه و مثالی را بیان کند .		
	قلمرو فکری ۸ نمره		
۲۸-	مفهوم مشترک بیت و عبارت زیر را بنویسید . - من ایرانی ام آرمانم شهادت تجلی هستی است، جان کندن من - کجا از مرگ می هراسد آن کس که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟		
۲۹-	در هر یک از دو بیت زیر کدام ویژگی حماسه وجود دارد ؟ الف (نماد ایچ باروی خورشید رنگ به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ) ب (ز فتراک بگشود پیچان کمند بینداخت و آمد میانش به بند)		
ادامه سوالات در صفحه چهارم			

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : فارسی ۱	رشته : کلیه رشته های نظری	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۷ / ۳۰ صبح	تاریخ امتحان : ۱۴۰۳/۲/۴	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		
روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳	http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۳۰-	مفهوم نوشته شده در ستون « ب » با کدام مورد ستون « الف » تناسب دارد ؟ (یک مورد اضافه است)		
	« الف »	« ب »	
	(۱) چندان تناوری و بلند / که هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد	الف (رازداری =)	
	(۲) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	ب (ناتوانی اندیشه =)	
	(۳) سیهید، عنان، ازدها را سپرد	ج (توقف کردن =)	
	(۴) کُشانی بخندید و خیره بماند	د (تقدیرگرایی =)	
	(۵) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد		
۳۱-	با توجه به ضرب المثل « گندم نمای جو فروش » <u>درستی</u> یا <u>نادرستی</u> گزینه های زیر مشخص کنید . الف (با عبارت « معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت. «صاد» معلم ما بود؛ آدمی افتاده و صاف « تقابل تضاد» معنایی دارد. ب (با بیت « چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست » <u>تناسب معنایی</u> دارد .		
۳۲-	<u>مفهوم مشترک</u> دو بیت زیر، چیست؟ الف (دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار ، دگر گه خزان شود ب (شاد و بی غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می گذرند		
۳۳-	<u>مفهوم بیت</u> « تابوت مرا جای بلندی بگذارید تا باد برد سوی وطن، بوی تنم را » در کدام بیت تکرار شده است ؟ الف (کجا می توانی، ز قلبم زبایی تو عشق میان من و میهن من؟ ب (جز از جام توحید، هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من		
۳۴-	عبارت «از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی» با کدام <u>ضرب المثل</u> زیر تناسب معنایی دارد ؟ <u>مفهوم مشترک</u> آن ها را بنویسید . الف -از کوزه همان برون تراود که در اوست ب - خورد گاو نادان ز پهلوی خویش		
۳۵-	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید . الف (اندر همه کاری داد از خویشان بده، که هر که داد از خویشان بدهد، از داور مستغنی باشد(۰/۷۵) ب (بادی که در زمانه بسی شمع ها بگشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد(۰/۷۵) ج (بدانست سهراب، کاو دخترست سر و موی او از در افسرست (۰/۷۵) د (می نمود آن مرغ را هر گون شگفت تا که باشد کاندرا آید او به گفت(۰/۷۵) ه (چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست (۰/۵) و (هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید(۰/۵)		
۲۰	پیروز باشید	جمع نمره	

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: فارسی (۱)		رشته: کلیه رشته های نظری	ساعت شروع: ۱۴:۰۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری			تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۲/۴	
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه ناسال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
۱	ص ۷۵ زیست/۲۵	۱/۲۵		
۲	جولفی/۲۵ ص ۱۱۳	۱/۲۵		
۳	الف) گرده - کله - غارب - آخره/۲۵ ص ۶۵	۱/۲۵		
۴	خود/۲۵ ص ۹۵	۱/۲۵		
۵	الف - هلیم/۲۵ ص ۱۲۲ ب - اجل/۲۵ ص ۳۹	۱/۵		
۶	ب/۲۵ ص ۱۲۲	۱/۲۵		
۷	ب/۲۵ ص ۱۸	۱/۲۵		
۸	الف) مرقه‌یی/۲۵ ص ۷۰ ب) سطور/۲۵ ص ۹۰ ج) قرب/۲۵ ص ۷۸ د) عداوت/۲۵ ص ۵۲	۱		
۹	الف) یادگار/۲۵ ص ۴۷ ب) مضاف الیه/۲۵ ص ۴۷	۱/۵		
۱۰	الف) اسلیمی/۲۵ ص ۶۴ ب) میان وند/۲۵ ص ۶۴	۱/۵		
۱۱	به جهان در/۲۵ ص ۳۹	۱/۲۵		
۱۲	درفشان/۲۵ ص ۱۰۴	۱/۲۵		
۱۳	وین بوم محنت/۲۵ این: وابسته پیشین/۲۵ بوم: هسته/۲۵ محنت: وابسته پسین/۲۵ ص ۳۴	۱		
۱۴	الف - درست/۲۵ ب - درست/۲۵ ص ۷۵	۱/۵		
۱۵	هم آوا = شصت/۲۵ ص ۹۸	۱/۲۵		
۱۶	ب) یا لاله ص ۴۸	۱/۵		
۱۷	ج - خواجه وش/۲۵ ص ۱۱۳	۱/۲۵		
۱۸	الف) گلاب است گویی به جوبش روان همی شاد گردد به بوبش روان ص ۱۱۶	۱/۲۵		
۱۹	حسن تعلیل/۲۵ ص ۳۵	۱/۲۵		
۲۰	الف) ایهام/۲۵ ص ۴۹ ب) تشبیه/۲۵ ص ۷۷ ج) استعاره/۲۵ کاروانسرا ص ۳۹ د) حسامیزی/۲۵ صدایی گرم ص ۱۲۰	۱		
۲۱	الف) تضمین/۲۵ ص ۱۲۷ ب) دو/۲۵ ص ۱۲۴	۱/۵		
۲۲	۱ = مجاز/۲۵ ص ۱۶ ۲ = حسن تعلیل/۲۵ ص ۱۰ ۳ = اغراق/۲۵ ص ۱۰۰ ۴ = سجع/۲۵ ص ۵۲	۱		
۲۳	تا عهد تو در بستم/۲۵ ص ۵۵	۱/۲۵		
۲۴	الف) و زین خاک/۲۵ ص ۱۰۸	۱/۲۵		

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: فارسی (۱)		رشته: کلیه رشته های نظری	ساعت شروع: ۱۴:۰۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری			تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۲/۴	
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نماسال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
	ب - نگهبان بود ۲۵ / ص ۱۰۹			
	ج - شه ملک لافتی را ۲۵ / ص ۴۳			
۲۵	الف (۲۵ «دی» که از دبستان به سرای می شدم، در کنج خلوتی ازبزن، دو خروس را دیدم که بال و پرافراشته، در هم آمیخته و گرد برانگیخته اند...» ص ۱۲۱	۲۵		
۲۶	یک: (ب) سهراب سپهری ۲۵ / ص ۶۵ (دو) اتاق آبی ۲۵ / ص ۶۵	۱۵		
۲۷	تمثیل ۲۵ / ص ۱۱۵	۲۵		
۲۸	جاودانگی روح ۵ / (یا زنده بودن شهدا یا هر پاسخ صحیح) (ص ۷۷ و ۸۲)	۱۵		
۲۹	الف) نماد ایچ با روی خورشید رنگ به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ (خرق عادت) ص ۲۵ / ص ۹۵ ب) ز فتراک بگشود پیچان کمند بینداخت و آمد میانش به بند (قهرمانی) ص ۲۵ / ص ۱۰۴	۱۵		
۳۰	الف) رازداری = ۵ ص ۴۷	۱		
	ب) ناتوانی اندیشه = ۱ ص ۳۳			
	ج) توقف کردن = ۴ ص ۹۷			
	د) تقدیرگرایی = ۲ ص ۱۲۷			
۳۱	الف - درست ۲۵ / ص ۶۴ ب - درست ۲۵ / ص ۱۱۴	۱۵		
۳۲	ناپایداری امور - ناپایداری روزگار ۱۵ / ص ۲۰ و ۶۲	۱۵		
۳۳	الف) کجا می توانی، ز قلبم زبایی تو عشق میان من و میهن من؟ ۲۵ / ص ۸۲ و ۸۹	۲۵		
۳۴	الف - از کوزه همان برون تراود که در اوست ۲۵ / ظاهر بیانگر باطن است ۵ / (یا پاسخ های درست دیگر) (ص ۵۲ و ۱۱۷)	۲۵		
۳۵	الف - در هر کاری حق آن را ادا کن ۲۵ / زیرا هر کس که حق را ادا کند ۲۵ / نیاز به قاضی ندارد ۲۵ / ص ۱۸	۲۵		
	ب - مرگ همچون بادی است ۲۵ / که در این روزگار چراغ زندگانی بسیاری را خاموش کرد ۲۵ / سرانجام چراغ عمر شما را نیز خاموش خواهد کرد ۲۵ / ص ۳۹	۲۵		
	ج - سهراب فهمید که او دختر است ۲۵ / و وضع ظاهری او سزاوار ۲۵ / تاج شاهی است ۲۵ / ص ۱۰۴	۲۵		
	د - برای آن پرنده ۲۵ / کارهای عجیبی می کرد (شکلک در می آورد) ۲۵ / تا شاید طوطی اش دوباره سخن بگوید ۲۵ / ص ۱۱۳	۲۵		
	ه - تا وقتی نامه مرا می خواند ۲۵ / ارزیابی کند ۲۵ / که من چه اندازه شایستگی دارم ۲۵ / ص ۵۹	۱۵		
و - هرگز مکر مکاران ۲۵ / با تقدیر خداوند غیب دان برابری نمی کند ۲۵ / ص ۵۲	۱۵			
	خدا قوت			